

Koulun avoin keskustelukulttuuri ja sosiaalinen pääoma vahvistavat ruotsinkielisten nuorten luottamusta poliittisiin kykyihinsä

Lectio praecursoria

VENLA HANNUKSELA

Tuntuuko teistä, että ymmärrätte politiikkaa? Luotatteko siihen, että voitte osallistua ja osallistanne vaikuttaa? Tätä luottamusta omiin kykyihin ymmärtää politiikkaa ja osallistua siihen kutsutaan valtio-opin termein sisäiseksi kansalaispätevyydeksi (*political self-efficacy*, *internal political efficacy*) (Niemi ym. 1991). Tämä kysymys oman kansalaispätevyyden luotettavuudesta on tämän tutkimuksen ytimessä. Joku ehkä nyt pohtii, miksi tutkin sisäistä kansalaispätevyyttä enkä poliittista osallistumista, jolla olisi käytännön merkitystä. Miettikää taas hetki. Jos teistä tuntuu tai tuntuisi siltä, että ymmärrätte politiikkaa ja voitte osallistua tehokkaasti, motivoiko tai motivoisiko osallistuminen? Entä jos tuntuisi siltä, että ette ymmärrä politiikkaa lainkaan ja osallistuminenkin on vaikeaa, tuntuisiko osallistuminen mielekkäältä?

Tutkimuskirjallisuus tunnistaa sisäisen kansalaispätevyyden ja poliittisen osallistumisen välisen vahvan empiirisen yhteyden (esim. Arens ja Watermann 2017; Barrett ja Brunton-Smith 2014; Oser ym. 2022). Lisäksi väitän, että osallistuminen on mielekkäämpää silloin, kun sitä motivoi sisäinen kansalaispätevyys eikä esimerkiksi pelkkä ryhmäpaine. Toisaalta voidaan ajatella, että demokratiassa jokaisella on myös oikeus olla osallistumatta, mutta toimivassa demokratiassa kaikilla tulisi olla riittävät edellytykset osallistua niin halutessaan (esim. Amnå ja Ekman 2014; Sohl 2014, 89–90). Tästä näkökulmasta voidaan perustella sisäisen kansalaispätevyyden ja muun poliittisen kiinnittymisen edistämistä tärkeänä tavoitteena sen sijaan, että tavoitteeksi asetettaisiin poliittisen osallistumisen edistäminen suoraan.

Poliittiseen kiinnittymiseen eli poliittisen osallistumisen psykologisiin taustatekijöihin kuten sisäiseen kansalaispätevyyteen keskittyminen on tässä väitöstutkimuksessa myös käytännön valinta. Tutkin nuoria, pääasiassa 15–16-vuotiaita ja osittain myös 17–18-vuotiaita. Tällä ikäryhmällä ei vielä kokonaisuudessaan ole kaikkia poliittisia oikeuksia, tärkeimpänä äänioikeutta. Muukin poliittinen osallistuminen on vielä suhteellisen harvinaista, etenkin nuorempien kohdalla. Sen sijaan jo tämän ikäisissä nähdään selkeitä eroja poliittisessa kiinnittymisessä, koska poliittisen osallistumisen edellytysten kehitys alkaa jo varhain (Easton ja Dennis 1967; Neundorf ja Smets 2017). Tutkimus myös kertoo, että poliittinen kiinnittyminen muotoutuu pääosin nuoruudessa ja varhaisaikuisuudessa (Beck ja Jennings 1982; Neundorf ym. 2016). Kokemuksillamme 16-vuotiaana on siis todennäköisesti poliittiselle osallistumisellemme suurempi merkitys kuin kokemuksillamme 46-vuotiaana.

Miettikää siis itsekin taaksepäin. Miksi olette tai ette ole oppineet luottamaan poliittisiin kykyihinne? Moni teistä, jotka olette oppineet luottamaan kykyihinne, ehkä muistaa keskustelleensa kotona politiikasta tai saaneensa vanhemmiltaan kannustusta mennä äänestämään. Osa varmaankin muistaa poliittisia keskusteluja kavereiden kanssa tai jonkin kerran, kun ystävä houkutteli mukaan mielenosoitukseen. Osalle saattaa nousta mieleen koulu, jossa opettajat rohkaisivat ja poliittinen tietämys karttui. Itse muistan elävästi yhdeksännen luokan yhteiskunta-

opin opettajani, joka käytti tunnin viikossa ajankohtaisista poliittisista kysymyksistä keskustelemiseen. Joku ehkä miettii seuranneensa aktiivisesti uutisia ja siksi tietää kartuttaneensa laajan poliittisen ymmärryksen. Joillekuille puolestaan on voinut kertyä kokemusta esimerkiksi omien mielipiteiden perustelemisesta ja muiden johtamisesta harrastus- tai yhdistystoiminnan kautta.

Sisäinen kansalaispätevyys kehittyy siis vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa, ja tätä prosessia kutsutaan poliittiseksi sosialisatioksi (Almond ja Coleman 1960, 27–28; Gimpel ym. 2003, 13; McDevitt ja Chaffee 2002; Quintelier 2015). Poliittinen sosialisatio voidaan nähdä sosiaalisena oppimisena, jota psykologian professori Albert Bandura on kuvannut sosiaalisen oppimisen teoriassaan (Bandura 1977, 12). Tiivistetysti teorian mukaan ihmiset oppivat erilaisia asenteita sekä havainnoimalla muiden ihmisten käyttäytymistä ja sen seurauksia että toimimalla itse ja kokemalla toimintansa seuraukset (ibid.). Jos ympäristö siis viestii politiikasta esimerkiksi ”vanhoina ukkoina puhumassa”, kuten jotkut aineistomme nuoret politiikkaa kuvasivat, nuori todennäköisemmin jättää osallistumatta esimerkiksi poliittisiin keskusteluihin. Tällöin jäävät saamatta myös ne itseluottamusta vahvistavat onnistumiskokemukset, joita sopivassa seurassa osallistuminen voisi tuottaa (ks. Bandura 1977, 28).

Olen tässä puheenvuorossa kysynyt teiltä paljon kysymyksiä. Vaikka ette nyt voi vastata, olen valinnut kysyvän tyylin syystä enkä vain herättääkseni kiinnostusta. Käytän sosiaalisesta oppimisesta esimerkkinä koulujen avointa luokkahuoneilmapiiriä eli keskusteluilmapiiriä, jossa osallistujia kannustetaan keskustelemaan yhteiskunnallisista asioista ja ilmaisemaan näkemyksensä ja jossa mielipiteiden moninaisuutta kunnioitetaan (Campbell 2008; Manganelli ym. 2015). Toisaalta tällainen avoin luokkahuoneilmapiiri voi hyödyttää kaikkia luokan oppilaita, myös niitä vähemmän aktiivisia, koska kaikki kuulevat poliittista keskustelua ja erilaisia mielipiteitä (Campbell 2008; Deimel ym. 2020; Kudrnáč ja Lyons 2018, 2). Kaikki saavat myös mallin poliittisen keskustelun mahdollisuuksista (Levy, 2013). Toisaalta osallistuminen avoimessa luokkahuoneilmapiirissä tuottaa onnistumisen kokemuksia: minua kuunnellaan ja näkemyksilläni on väliä (Gainous ja Martens 2012; Knowles ja McCafferty-Wright 2015; Maurissen 2020). Myös väitöskirjassani avoimella luokkahuoneilmapiirillä on keskeinen rooli, kuten myöhemmin kuulette.

Politiikan tutkimus siis yleisesti katsoo, että poliittinen sosialisatio tuottaa poliittista kiinnostumista (esim. Gimpel ym. 2003, 13). Tähän ketjuun voidaan kuitenkin liittää vielä yksi aiempi linkki. Poliittinen sosialisatio nimittäin jossakin määrin riippuu yksilön ja hänen ympäristönsä taustasta. Esimerkiksi vanhemmat, joiden resurssit kuluvat arjesta selviämiseen, eivät todennäköisesti keskity keskustelemaan lastensa kanssa politiikasta (Flanagan 1990; Galais 2018). Toisaalta esimerkiksi perheen uskonto voi vaikuttaa lastenkasvatukseen ja näkemyksiin politiikan roolista (Ainley ja Schulz 2024; Ben-Nun Bloom ja Arikan 2013). Vastaavasti kouluissa vaikkapa luokkakoon ja opettajan koulutuksen voidaan nähdä vaikuttavan poliittiseen sosialisatioon (Blatchford ym. 2011; Se Woong Lee ja Soobin Choi 2024). Myös persoonallisuuspiirteiden on todettu olevan yhteydessä sosialisatiokokemuksiin (Šerek ja Machackova 2019). Tunnistatko itse omasta taustastasi jonkin tällaisen poliittiseen sosialisatioon vaikuttaneen taustaominaisuuden?

Väitöstutkimuksessani keskityn vastaamaan yleisesti siihen, mitä vahva vähemmistöasema tekee poliittiselle kiinnittymiselle. Erityisesti vastaan siihen, miksi Suomen ruotsinkieliseen vähemmistöön kuuluvat nuoret luottavat poliittisiin kykyihinsä enemmän kuin suomenkieliseen

enemmistöön kuuluvat nuoret. Monet vähemmistöt osallistuvat politiikkaan vähemmän ja kiinnittyvät politiikkaan heikommin kuin enemmistöt, mutta tätä selitetään pääosin sosioekonomisilla eroilla ja syrjinnällä (Diemer & Rapa, 2016; Grotluschen ym., 2021; Holbrook ym., 2016; Sandovici ja Listhaug, 2010). Siksi vertaan Suomen ruotsinkielisiä suomenkielisiin. Näin selvittän, mitä vähemmistöasema tekee poliittiselle sosialisaatiolle ja sitä kautta poliittiselle kiinnittymiselle ja osallistumiselle, kun vähemmistö ja enemmistö ovat juridisesti ja sosioekonomisesti yhdenvertaisessa asemassa. Tätä ei tietojeni mukaan ole aiemmin tutkittu, vaikka keskenään tasavertaisessa asemassa oleviin vähemmistöihin ja enemmistöihin kuuluvien aikuisten poliittisesta kiinnittymisestä on jonkin verran tutkimusta (ks. esim. Karv ym., 2022; Wilson-Daily ja Kemmelmeier, 2021). Vertailuasetelman kautta voidaan lisätä ymmärrystä yleisesti ottaen vähemmistöjen ja erityisesti Suomen ruotsinkielisen vähemmistön poliittisesta sosialisaatiosta ja kiinnittymisestä. Lisäksi voidaan löytää näkökulmia kaikkien nuorten sisäisen kansalaispätevyyden vahvistamiseen. Väitöskirjassa käsitelläänkin myös yleisesti kaikkia nuoria koskevia kysymyksiä, joihin ei ole sellaisenaan aiemmin vastattu.

Väitöskirjani aineisto koostuu pitkittäisestä kyselytutkimusaineistosta (Kestilä-Kekkonen ym. 2023). Keräsimme aineiston ensin reilulta 5000:lta 15–16-vuotiaalta nuorelta peruskoulun yhdeksännen luokan keväällä ja uudestaan vapaaehtoisilta kaksi vuotta myöhemmin, kun he olivat 17- tai 18-vuotiaita. Vastanneista noin viidenneksen puhui kotikielensä ruotsia. Näin ollen ruotsinkielinen vähemmistö oli tutkimuksessa edustettuna niin laajasti, että heitä voitiin vertailla paitsi suomenkieliseen enemmistöön, myös keskenään - vertaillen esimerkiksi yksikielisiä kaksikielisiin. Analyysissä käytetään määrällisiä menetelmiä, joilla voidaan selvittää tilastollisia yhteyksiä eri tekijöiden välillä.

Väitöskirja koostuu neljästä osatutkimuksesta ja johdanto-osista. Jokainen osatutkimus keskittyy omaan tutkimuskysymykseensä, joihin vastataan itsenäisissä artikkeleissa. Yhdessä osatutkimukset muodostavat väitöskirjan empiirisen kokonaisuuden.

Koska aineistoa analysoidessa havaitsimme nopeasti, että ruotsinkielisten nuorten sisäinen kansalaispätevyys on korkeampaa kuin suomenkielisten, otin tämän eron selittämisen ytimeksi väitöskirjan ensimmäiseen artikkeliin. Kyseisessä artikkelissa selvittän, missä määrin ruotsinkielisten sosioekonominen asema, sosiaalinen pääoma ja erillisten koulujen mahdollistama kouluympäristön erilaisuus selittävät kansalaispätevyyden eroa (Hannuksela 2024). Havaitsen, että ruotsinkielisissä kouluissa opiskelevat nuoret kokevat luokkahuoneilmapiirinsä keskimäärin avoimemmaksi kuin suomenkielisissä kouluissa opiskelevat. Tämä osaltaan selittää ruotsinkielisten korkeampaa sisäistä kansalaispätevyyttä. Sosioekonomisen aseman ja sosiaalisen pääoman mittareina käytettyjen yhdistystoiminnan ja sosiaalisen luottamuksen erot vähemmistön ja enemmistön välillä puolestaan ovat pieniä. Siten ne eivät voi selittää sisäisen kansalaispätevyyden eroa. Myöhempien osatutkimusten osalta sosioekonomisen aseman heikko selitysvaima vahvistaa käsitystä enemmistön ja vähemmistön vertailukelpoisuudesta.

Toisessa artikkelissa tutkimme kollegoideni Josefina Sipisen ja Miikka Korventaustan kanssa avoimen luokkahuoneilmapiirin muodostumista ja sitä, miksi ruotsinkielisissä luokissa ilmaapiiri on avoimempi kuin suomenkielisissä (Hannuksela ym. 2025). Havaitsimme, että poliittisten mielipiteiden moninaisuus on positiivisessa yhteydessä avoimeen luokkahuoneilmapiiriin. Moninaisuus kuitenkin heikentää keskimääräistä luokkayhteisöön kuulumisen kokemusta, joka vahvistaa avointa luokkahuoneilmapiiriä. Suomenkielisillä luokilla poliittisten mielipiteiden

moninaisuus on kokonaisvaikutukseltaan positiivinen tekijä. Ruotsinkielisillä luokilla moninaisuus kuitenkin heikentää kokemusta luokkayhteisöön kuulumisesta enemmän ja luokkayhteisöön kuulumisen kokemus on luokkahuoneilmapiirille vielä tärkeämpää kuin suomenkielisillä luokilla. Näin ollen ruotsinkielisillä luokilla poliittisten arvojen moninaisuus ei ole tilastollisesti yhteydessä luokkahuoneilmapiiriin. Luokkayhteisöön kuulumisen kokemus silti selittää ruotsinkielisten avoimempaa luokkahuoneilmapiiriä, koska ruotsinkielisillä luokilla kokemus luokkayhteisöön kuulumisesta on keskimäärin suomenkielisiä luokkia vahvempi. Oletamme, että tämä johtuu siitä, että vähemmistöön kuuluvia yhdistää vähemmistöidentiteetti ja sen tuottama yhteenkuuluvuus, kun suomenkielisillä luokilla luokkahenki täytyy rakentaa ilman lähtökohdaisesti yhdistäviä tekijöitä (ks. myös Frost ja Meyer 2012; Scholten & Holzhacker 2009; Uekusa 2020).

Väitöskirjan kolmas artikkeli sukeltaa syvemmälle vähemmistöjen ja erityisesti Suomen ruotsinkielisten yhteenkuuluvuuden kokemuksiin ja niiden merkitykseen sisäiselle kansalaispätevyydelle. Artikkelissa kysymme kollegani Aino Tiuhosen kanssa, miten vähemmistöön kuuluminen on yhteydessä sosiaalisen pääoman eri lajeihin ja sitä kautta sisäiseen kansalaispätevyyteen (Hannuksela & Tiuhonen 2024). Sosiaalisella pääomalla tarkoitetaan politiikan tutkimuksen professori Robert Putnamin mukaan ihmisten välisiä yhteyksiä, sosiaalisia verkostoja ja luottamuksen ja vastavuoroisuuden normeja (Putnam 2000, 19). Putnam on myös korostanut sosiaalisen pääoman jakautumista kahteen tyyppiin: silloittavaan sosiaaliseen pääomaan ja sitovaan sosiaaliseen pääomaan (Putnam 2000, 22; Putnam ja Campbell 2010). Näistä oletamme ja havaitsemme sitovan sosiaalisen pääoman eli läheisten suhteiden samankaltaisten ihmisten välillä olevan vahvempi ruotsinkielisillä kuin suomenkielisillä nuorilla. Ruotsinkieliset nuoret siis kokevat useammin yhteisöllisyyttä muiden ihmisten kanssa kuin suomenkieliset, ja heillä on vahvemmat sosiaaliset verkostot. Toisaalta silloittavassa sosiaalisessa pääomassa eli heikoissa siteissä erilaisiin ihmisiin ei ole eroja vähemmistön ja enemmistön välillä. Toisin kuin joskus on oletettu, tutkimuksessamme sekä silloittava että sitova sosiaalinen pääoma ovat positiivisessa yhteydessä sisäiseen kansalaispätevyyteen. Sitova sosiaalinen pääoma siis selittää osaltaan ruotsinkielisten korkeampaa sisäistä kansalaispätevyyttä. Voimme ottaa tästä oppia koskien kaikkia nuoria: esimerkiksi luokkahenkeen ja harrastusmahdollisuuksiin panostaminen ei edistä vain nuorten hyvinvointia vaan myös tervettä demokratiaa riippumatta vähemmistöstatuksesta.

Väitöskirjani viimeisessä artikkeli kysyn, mitä merkitystä ruotsinkielisen vähemmistön sisäisellä kansalaispätevyydellä on heidän suomenkielistä väestöä korkeamman äänestysaktiivisuutensa kannalta (Hannuksela 2025). Artikkelissa selvitän, miten vähemmistöön kuuluminen on yhteydessä sisäisen kansalaispätevyyden, äänestämisen koetun tärkeyden ja läheisten kanssa jaetun puoluekannan kautta äänestysaikomuksiin. Sekä sisäinen kansalaispätevyys että äänestämisen koettu tärkeys ovat yhteydessä äänestysaikomuksiin, samoin perheen puoluekannan tietäminen. Eli oletteko kertoneet perheenjäsenillenne puoluekannanne? Tämän tutkimuksen mukaan kannattaisi, koska poliittisen keskustelun määrä huomioiden perheen puoluekannan tietäminen on positiivisessa yhteydessä nuorten äänestämiseen, vaikka vanhempien puoluekannasta olisi eri kuin nuorella. Useimpien perheenjäsenten kanssa jaetun puoluekannan yhteys on vielä hieman vahvempi kuin eri puoluekantojen, mutta toisin kuin aiemmissa tutkimuksissa kaksipuoluejärjestelmistä (ks. esim. Brader ym., 2014; Fieldhouse ym., 2022), Suomen monipuoluejärjestelmässä ero ei ole suuri. Näistä selityksistä sisäinen kansalaispätevyys vahvistaa

sekä yksikielisten ruotsinkielisten että ruotsinkielisistä peruskouluista valmistuneiden kaksikielisten äänestysaikomuksia. Kaksikieliset kokevat äänestämisen tärkeämpänä kuin suomenkieliset mutta yksikieliset ruotsinkieliset vähemmän tärkeänä. Ehkä kaksikieliset saavat enemmän ajankohtaista poliittista tietoa kuin yksikieliset, mikä puolestaan voi motivoida heidän äänestämistään. Yksikieliset ruotsinkieliset toisaalta jakavat puoluekantansa perheensä kanssa kaksikielisiä useammin, mikä voi hyödyttää nimenomaan heitä.

Väitöskirjani kokonaisuudessaan korostaa siis yhteenkuuluvuuden ja poliittisen keskustelun merkitystä sisäisen kansalaispätevyyden kehitykselle. Vähemmistöasema voi helpottaa yhteenkuuluvuuden tunteen vahvistumista ja siten edesauttaa esimerkiksi avoimen luokkahuoneilma-
piirin muodostumista. Samalla kuitenkin yhteenkuuluvuutta ja rakentavaa poliittista keskustelua voi edistää aivan kaikkien keskuudessa.

LÄHTEET

- Ainley, John ja Schulz, Wolfram. 2024. The influence of religious attachment on intended political engagement among lower-secondary students. *Large-scale Assessments in Education*, 12:22, 1–24. <https://doi.org/10.1186/s40536-024-00211-0>
- Almond, Gabriel Abraham ja Coleman, James Smoot. 1960. *The Politics of the Developing Areas*. Princeton: Princeton University Press.
- Amnå, Erik ja Ekman, Joakim. 2014. Standby citizens: Diverse faces of political passivity. *European Political Science Review*, 6:2, 261–281. <https://doi.org/10.1017/S175577391300009X>
- Arens, Katrin A. ja Watermann, Rainer. 2017. Political efficacy in adolescence: Development, gender differences, and outcome relations. *Developmental Psychology*, 53:5, 933–948. <https://dx.doi.org/10.1037/dev0000300>
- Bandura, Albert. 1977. *Social Learning Theory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Barrett, Martyn ja Brunton-Smith, Ian. 2014. Political and civic engagement and participation: Towards an integrative perspective. *Journal of Civil Society*, 10:1, 5–28. <https://doi.org/10.1080/17448689.2013.871911>
- Beck, Paul Allen ja Jennings, M. Kent. 1982. Pathways to participation. *American Political Science Review*, 76:1, 94–108. <https://doi.org/10.2307/1960445>
- Ben-Nun Bloom, Pazit ja Arikan, Gizem. 2013. Religion and Support for Democracy: A Cross-National Test of the Mediating Mechanisms. *British Journal of Political Science*, 43:2, 375–397. <https://doi.org/10.1017/S0007123412000427>
- Blatchford, Peter, Bassett, Paul ja Brown, Penelope. 2011. Examining the effect of class size on classroom engagement and teacher-pupil interaction: Differences in relation to pupil prior attainment and primary vs. secondary schools. *Learning and Instruction*, 21, 715–730. <https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2011.04.001>
- Brader, Ted, Tucker, Joshua A. ja Therriault, Andrew. 2014. Cross pressure scores: An individual-level measure of cumulative partisan pressures arising from social group memberships. *Political Behavior*, 36:1, 23–51. <https://doi.org/10.1007/s11109-013-9222-8>
- Campbell, David E. (2008). *Voice in the classroom: How an open classroom climate fosters political*

- engagement among adolescents. *Political Behavior*, 30, 437–454.
<https://doi.org/10.1007/s11109-008-9063-z>
- Deimel, Daniel, Hoskins, Bryony ja Abs, Hermann J. 2020. How do schools affect inequalities in political participation: Compensation of social disadvantage or provision of differential access? *Educational Psychology*, 40:2, 146–166. <https://doi.org/10.1080/01443410.2019.1645305>
- Diemer, Matthew A. ja Rapa, Luke J. 2016. Unraveling the complexity of critical consciousness, political efficacy, and political action among marginalized adolescents. *Child Development*, 87:1, 221–238.
<https://doi.org/10.1111/cdev.12446>
- Easton, David ja Dennis, Jack. 1967. The Child's Acquisition of Regime Norms: Political Efficacy. *The American Political Science Review*, 61:1, 25–38. <https://doi.org/10.2307/1953873>
- Fieldhouse, Edward, Cutts, David ja Bailey, Jack. 2022. Who Cares If You Vote? Partisan Pressure and Social Norms of Voting. *Political Behavior*, 44, 1297–1316.
<https://doi.org/10.1007/s11109-020-09661-y>
- Flanagan, Constance A. 1990. Change in family work status: effects on parent-adolescent decision making. *Child Development*, 61:1, 163–177. <https://doi.org/10.2307/1131056>
- Frost, David M. ja Meyer, Ilan H. 2012. Measuring Community Connectedness among Diverse Sexual Minority Populations. *Journal of Sex Research*, 49:1, 36–49.
<https://doi.org/10.1080/00224499.2011.565427>
- Gainous, Jason ja Martens, Allison M. 2012. The Effectiveness of Civic Education: Are “Good” Teachers Actually Good for “All” Students? *American Politics Research*, 40:2, 232–266.
<https://doi.org/10.1177/1532673X11419492>
- Galais, Carol (2018). How to Make Dutiful Citizens and Influence Turnout: The Effects of Family and School Dynamics on the Duty to Vote. *Canadian Journal of Political Science / Revue canadienne de science politique*, 51:3, 599–617. <https://doi.org/10.1017/S0008423918000021>
- Gimpel, James G., Lay, J. Celeste ja Schuknecht, Jason E. 2003. Cultivating democracy: Civic environments and political socialization in America. Washington D.C: Brookings Institution Press.
- Grotlüschen, Anke, Chachashvili-Bolotin, Svetlana, Heilmann, Lisanne ja Dutz, Gregor. 2021. Beyond literacy and language provision: Socio-political participation of migrants and large language minorities in five countries from PIAAC R1/R2. *Journal of Adult and Continuing Education*, 27:1, 42–62.
<https://doi.org/10.1177/1477971419898491>
- Hannuksela, Venla. 2024. Explaining the Gap: Why Do Swedish-Speaking Minority Youth Have Higher Political Self-Efficacy Than Finnish-Speaking Majority Youth? *Scandinavian Political Studies*, 47:1, 72–96. <https://doi.org/10.1111/1467-9477.12265>
- Hannuksela, Venla. 2025. Pathways to voting intentions among Swedish-speaking adolescents in Finland. *Journal of Race, Ethnicity and Politics*, 10:2, 481–502. <https://doi.org/10.1017/rep.2025.15>
- Hannuksela, Venla, Sipinen, Josefin ja Korventausta, Miikka. 2025. Does political value diversity in class facilitate an open classroom climate? evidence from linguistic minority schools and majority schools in Finland. *Citizenship, Social and Economics Education*, 0:0.
<https://doi.org/10.1177/14788047251348561>
- Hannuksela Venla ja Tiuhonen Aino. 2024. Minority bonding to political self-efficacy: a case study on bonding and bridging social capital and political self-efficacy among adolescents in Finland. *Frontiers in Political Science*, 5, 1270065. <https://doi.org/10.3389/fpos.2023.1270065>
- Holbrook, Allyson L., Sterrett, David, Johnson, Timothy P. ja Krysan, Maria. 2016. Racial disparities

- in political participation across issues: The role of issue-specific motivators. *Political Behavior*, 38, 1–32. <https://doi.org/10.1007/s11109-015-9299-3>
- Karv, Thomas, Lindell, Marina ja Rapeli, Lauri. 2022. How Context Matters: The Significance of Political Homogeneity and Language for Political Efficacy. *Scandinavian Political Studies*, 45:1, 46–67. <https://doi.org/10.1111/1467-9477.12215>.
- Kestilä-Kekkonen, Elina, Sipinen, Josefina, Tiuhonen, Aino, Borg, Sami, Hannuksela, Venla, Kestilä, Laura, Korventausta, Miikka, Porkkala, Silja, Söderlund, Peter, Vadén, Salla ja Kekkonen, Maria (2023). Finnish Adolescents Political Engagement Panel (FAPEP) [sähköinen aineisto].
- Knowles, Ryan T. & McCafferty-Wright, Jennice. 2015. Connecting an open classroom climate to social movement citizenship: A study of 8th graders in Europe using IEA ICCS data. *The Journal of Social Studies Research*, 39, 255–269. <https://doi.org/10.1016/j.jssr.2015.03.002>
- Kudrnáč, Aleš ja Lyons, Pat. 2018. Can political inequality be reduced in the classroom? Testing the compensation hypothesis and the BFLPE on youth civic competence. *School Effectiveness and School Improvement*, 29:2, 204–224. <https://doi.org/10.1080/09243453.2017.1400444>
- Levy, Brett L. M. 2013. An empirical exploration of factors related to adolescents' political efficacy. *Educational Psychology*, 33:3, 357–390. <https://doi.org/10.1080/01443410.2013.772774>
- Manganelli, Sara, Lucidi, Fabio ja Alivernini, Fabio. 2015. Italian adolescents' civic engagement and open classroom climate: The mediating role of self-efficacy. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 41, 8–18. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2015.07.001>
- Maurissen, Lies. 2020. Political efficacy and interest as mediators of expected political participation among Belgian adolescents. *Applied Developmental Science*, 24:4, 339–353. <https://doi.org/10.1080/10888691.2018.1507744>
- McDevitt, Michael ja Chaffee, Steven. 2002. From top-down to trickle-up influence: Revisiting assumptions about the family in political socialization. *Political Communication*, 19:3, 281–301. <https://doi.org/10.1080/01957470290055501>
- Neundorff, Anja, ja Smets, Kaat. 2017. Political socialization and the making of citizens. Oxford Handbooks Online.
- Neundorff, Anja, Niemi, Richard G. ja Smets, Kaat. 2016. The compensation effect of civic education: How school education makes up for missing parental socialization. *Political Behavior*, 38:4, 921–949. <https://doi.org/10.1007/s11109-016-9341-0>
- Niemi, Richard G., Craig, Steven C., & Mattei, Franco. 1991. Measuring internal political efficacy in the 1988 National Election Study. *The American Political Science Review*, 85:4, 1407–1413. <https://doi.org/10.2307/1963953>
- Oser, Jennifer. 2022. How Citizenship Norms and Digital Media Use Affect Political Participation: A Two-Wave Panel Analysis. *Media and Communication*, 10:3, 206–218. <https://doi.org/10.17645/mac.v10i3.5482>
- Putnam, Robert D. 2000. *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.
- Putnam, Robert ja Campbell, David E. 2010. *American grace: How religion divides and unites us*. New York, NY: Simon & Schuster.
- Quintelier, Ellen. 2015. Engaging adolescents in politics: The longitudinal effect of political socialization agents. *Youth & Society*, 47:1, 51–69. <https://doi.org/10.1177/0044118X13507295>
- Sandovici, Maria Elena ja Listhaug, Ola. 2010. Ethnic and Linguistic Minorities and Political Participa-

- tion in Europe. *International Journal of Comparative Sociology*, 51:1–2, 111–136.
<https://doi.org/10.1177/0020715209347070>
- Scholten, Peter ja Holzhacker, Ronald. 2009. Bonding, bridging and ethnic minorities in the Netherlands: changing discourses in a changing nation. *Nations and Nationalism*, 15:1, 81–100.
<https://doi.org/10.1111/j.1469-8129.2009.00350.x>
- Se Woong, Lee & Soobin, Choi 2024. Teachers' effects on student achievement in the United States from a cumulative perspective. *Educational Research and Evaluation*, 29:7–8, 566–588.
<https://doi.org/10.1080/13803611.2024.2398428>
- Šerek, Jan & Machackova, Hana. 2019. Role of school climate and personality in the development of Czech adolescents' political self-efficacy. *Applied Developmental Science*, 23:3, 203–213.
<https://doi.org/10.1080/10888691.2017.1364163>
- Sohl, Sofia. 2014. Youth's Political Efficacy: Sources, Effects and Potentials for Political Equality. Örebro University.
- Uekusa, Shinya. 2020. The Paradox of Social Capital: A Case of Immigrants, Refugees and Linguistic Minorities in the Canterbury and Tohoku Disasters. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 48, 1–10. <https://doi.org/10.1016/j.ijdrr.2020.101625>
- Wilson-Daily, Ann E. ja Kemmelmeier, Markus. 2021. Youth perceptions of voting participation in the midst of Catalonia's active struggle for independence. *Youth & Society*, 53:1, 76–103.
<https://doi.org/10.1177/0044118X19840965>

KIRJOITTAJATIEDOT

VENLA HANNUKSELA

YTT, PM

Politiikan tutkimuksen yksikkö

Tampereen yliopisto

venla.hannuksela@tuni.fi